

**Управління освіти і науки
Черкаської обласної державної
адміністрації**

**Черкаський обласний Центр туризму,
краєзнавства і екскурсій учнівської
молоді
Черкаської обласної ради**

*Десять років
Всеукраїнській військово-
патріотичній грі «Сокіл»
(«Джура») на Черкащині*

Черкаси – 2019

Кріт Ю. А. «Десять років Всеукраїнській дитячо-юнацькій військово-патріотичній грі «Сокіл» («Джура») на Черкащині». – Черкаси, 2019 – 41 с.

«Десять років Всеукраїнській дитячо-юнацькій військово-патріотичній грі «Сокіл» («Джура») на Черкащині». В цьому посібнику зібрані матеріали щодо історії становлення та розвитку Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») у закладах загальної середньої та позашкільної освіти районів та міст Черкащини протягом десяти років. Збірник розрахований на педагогічних працівників закладів загальної середньої та позашкільної освіти з метою популяризації гри «Сокіл» («Джура»).

Відповідальний за випуск:

Фігура Олександра Миколаївна – директор Черкаського обласного Центру туризму, краєзнавства і екскурсій учнівської молоді Черкаської обласної ради.

Укладач:

Кріт Юлія Анатоліївна, завідувач методичного відділу Черкаського обласного Центру туризму, краєзнавства і екскурсій учнівської молоді Черкаської обласної ради

Рецензент:

Коханчук Віталій Петрович – заступник директора Черкаського обласного Центру туризму, краєзнавства і екскурсій учнівської молоді Черкаської обласної ради.

Вітальне слово

*Тобі, юначе, вчитись жити,
Тобі іти у майбуття.
Ще буде доля часто бити,
Та вчитиме не раз життя.
Нехай благословляє свято,
Тебе Любов на всі діла.
Щоб ти добро цинив завзято,
Щоб батьківська земля цвіла!
(Ольга та Андрій Будугай)*

Сьогодні, мабуть як ніколи, ми хочемо цілісної держави, мирного неба, щасливих посмішок дітей в яких є «завтра». Адже дуже важко звикнути жити в країні, де йде війна, на якій вбивають рідних, близьких і просто громадян твоєї держави. Ми повинні бути сильними і справжніми патріотами України.

Ми маємо навчитися цінувати життя. Сьогодення викарбовує у нашому характері прагнення бути справжніми українцями, готовими зараз стати на захист своєї незалежної держави.

Виховання у молоді справжнього патріотизму – це важка, складна та багатогранна справа сьогодення, кожного педагога, зокрема. Гра «Сокіл» («Джура») – це не просто гра, це не просто змагання, це – комплексна виховна складова, яка дає гарний вишкіл і вчителям, і дітям з військово-патріотичного виховання, формує патріотичну свідомість, спортивно-оздоровчі навички є формою учнівського самоврядування.

Про «Сокіл» («Джуру») знають зараз в кожній школі села, міста області. За 10 років ми вже виховали молоде покоління хлопців і дівчат, які добре володіють навичками з пішохідного туризму, спортивного орієнтування, стрільби, долікарської допомоги, які пліч-о-пліч готові змагатися за право представляти Черкащину на III етапі Всеукраїнської гри «Сокіл» («Джура») і виборювати право бути найкращими.

Молодь дуже хоче бути самоствердженою, вона добре знає історію козацтва, Черкащини, України і готова боротися за власне гідне майбутнє.

Нехай гра «Сокіл» («Джура») буде не тільки сьогодні і завтра, а буде завжди в навчально-виховній системі позашкільної освіти України.

Давайте спільною працею об'єднувати і педагогів і дітей для досягнення нових успіхів!

*З повагою
Олександра Фігура,
директор Черкаського
обласного Центру туризму,
краєзнавства і екскурсій
учнівської молоді Черкаської
обласної ради*

Спогади про «Джуру» у фото...

II етап гри Джура,
сmt. Оршанець, 2011 рік

Переможці II етапу гри
«Джура» 2011 року, рій
«Терен»

II етап гри «Джура»,
с. Тернівка, 2014 рік

Переможці з Таборовою
старшиною та
організаторами, м. Сміла,
2015 рік

Переможці та призери
обласного етапу, 2016 рік

Переможці II етапу гри
«Джура», рій «Терен», 2017
рік

Переможці, організатори та
Таборова старшина II етапу
гри «Джура», 2018 рік

III етап гри «Джура», рій
«Терен», м. Київ

III етап гри «Джура», рій
«Ратиробець», 2015 рік

Закриття III етапу гри
«Джура» біля Верховної
Ради, рій «Мошногірські
Яструби», 2018 рік

Рій «Мошногірські
Яструби», м. Канів, III
етап гри «Джура», 2018
рік

Вранішня збірка, II етап
гри «Джура», 2018 рік

Етап «Таборування», 2011 рік

Етап «Впоряд», 2015 рік

Етап «Ватра», 2016

Етап «Стрільба», 2016 рік

Етап «Пластун», 2016 рік

Козацькі забави, 2017 рік

Теренова гра, 2017 рік

Виховна гутірка «Сучасні Герої України», 2017 рік

Етап «Рятівник», 2017 рік

Етап «Туристсько-спортивна смуга перешкод», 2018 рік

На старті, етап «Пластун», 2018 рік

Етап «Підлаз», 2018 рік

**Відкриття обласного етапу,
м. Сміла, 2015 рік**

**Вранішня збірка, м. Сміла
2015 рік, Отаман табору
Шевчук В. В.**

**Рій «Гайдамаки» в таборі,
2015 рік**

**Рій «Сіромахи» в таборі,
2016 рік**

Рій «Хортиця», 2016 рік

**Рій «Нічна варта» в таборі,
2016 рік**

**Рій «Мудрі Сіроманці», 2016
рік**

Козацькі забави, 2017 рік

**Рій «Росичі» в таборі, 2018
рік**

**Рій «Калиновий кущ»,
козацькі таємниці, 2018 рік**

Етап «Впоряд», 2018 рік

**Рій «Імені Івана Богуна» на
закритті II етапу, 2018 рік**

Такою є історія «Джури» в області

Драбівський район

В 2014 році при Великохутірській ЗОШ І-ІІІ ступенів Драбівської районної ради Черкаської області створено перший рій «Хортиця», керівник рою – Гнатенко Іван Григорович, виховник рою – Новак Людмила Володимирівна. Протягом 2014-2016 року рій представляв район на ІІ обласному етапі гри «Сокіл» («Джура») в м. Черкаси.

В 2017 році для популяризації гри серед учнівської молоді було вирішено провести гру на базі Золотоношківської (13.05.17р.) та Великохутірської (14.05.17р.) ЗОШ І-ІІІ ступенів.Долучилися 4 рої:

- «Хортиця» (Великохутірської ЗОШ),
- «Джурики» (Драбівського НВК),
- «Рій імені Івана Богуна» (Золотоношківської ЗОШ),
- «Козаки» (Нехайківського НВК).

Вболівальниками та глядачами виступили учні Ковалівського НВК.

У 2018 році (12-13 травня) до гри приєдналися ще два рої «Славні запорожці» Погребської ЗОШ І-ІІІ ступенів та «Орли» Ковалівського НВК «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів - дошкільний навчальний заклад».

На базі Золотоношківської ЗОШ І-ІІІ ступенів Драбівської районної ради програма проведення гри «Джура» включає заходи:

1. Інтелектуально-спортивна гра за методикою квестів «Пластун» з орієнтуванням на місцевості.
2. Туристсько-спортивна смуга перешкод.
3. Таборування (бівак).
4. Силове змагання «Перетягування линви».
5. Стрільба із пневматичної гвинтівки.

На базі Великохутірської ЗОШ І-ІІІ ступенів Драбівської районної ради:

1. Інтелектуально-спортивна гра – вікторина «Відун».
2. Конкурс строю та пісні «Впоряд».
- 3.Надання першої долікарської допомоги та транспортування потерпілого «Рятівник».
4. Конкурс звітів про Добре діло.
5. Творчо-мистецький звіт «Ватра».

У І (районному) етапі Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»), за результатами балів, два роки поспіль, перемогу виборював «Рій імені Івана Богуна» із Золотоношківської загальноосвітньої школи І -ІІІ ступенів, який брав участь в обласному етапі.

12 травня 2017 рік. Проведення I етапу на території Золотоношківської ЗОШ

13 травня 2017 рік. Проведення I етапу на території Великохутірської ЗОШ

13 травня 2018 рік -Золотоношківська ЗОШ

14 травня 2018 рік - Великохутірська ЗОШ

Жашківський район

Підготовка до I етапу гри «Сокіл» («Джура») відбулася 27-28 березня 2017 року у формі практичних занять з формувань умінь та навичок орієнтування на місцевості. Заняття організували вчитель захисту Вітчизни Приймак Володимир Юрійович та керівник гуртка БДЮТ Сорокін Сергій Анатолійович.

29 квітня 2017 року на базі ЗОШ № 2 відбувся I етап дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»). Позмагатися у козацькій звитязі прибуло 16 роїв. У ході насичених і нелегких змагань рій «Отамани» здобув почесне III місце, поступившись роєм із Бузівки та ЗОШ № 5. Юні джури рою «Отамани» Жашківської спеціалізованої школи були відзначені грамотами у конкурсах «Впоряд», «Добре діло», «Перетягування линви», «Стрільба». Щиро дякуємо за підготовку команди учителю історії Н. В. Полонській, медичній сестрі Л. В. Беклеміщевій, педагогу-організатору А. М. Гричині, особлива подяка учителю Приймаку Володимирі Юрійовичу. Як переможці I етапу гри «Сокіл» («Джура») рій «Отамани» взяв участь у II (обласному) етапі, який відбувся 23-28 травня 2017 року.

28 квітня 2018 року на базі Жашківської міської школи №2 організовано та проведено I етап гри «Сокіл» («Джура»). Ця гра є системною формою позакласної роботи з військово-патріотичного та морально-етичного виховання учнівської молоді, важливим засобом патріотичної свідомості, спортивно-оздоровчої роботи, прогресивною формою учнівського самоврядування.

7 команд громади Жашківщини змагалися у різновидних змаганнях. У результаті напружених та продуктивних змагань рій «Отамани» отримав першість у конкурсі «Стрільба», «Претягування линви», «Ватра», «Відун», II місце – «Впоряд». І як результат – I місце у I (районному) етапі гри «Сокіл» («Джура»).

Адміністрація школи щиро дякує за підготовку команди Приймаку Володимирі Юрійовичу, Сорокіну Сергію Анатолійовичу, щирі підтримку Паршук Валерії, Дрозденку Олександрі, родині Сопінських та всім тим, хто небайдужий до нашого рою і знайшов час розділити ціну перемоги у цей день.

26 по 30 травня 2018 року у с. Свидівок, що на Черкащині, відбувся II (обласний) етап військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»). Рій «Отамани» Жашківської спеціалізованої школи завзято боровся у великій кількості конкурсних етапів. Впевнено, крок за кроком, учасники долали перешкоди і увійшли у почесну десятку із 21 рою з області. Рій «Отамани» здобув I місце у етапі «Перетягування линви» та був відзначений грамотою як «Найвеселіший рій». Особлива подяка керівнику рою – Приймаку Володимирі Юрійовичу за плідну підготовку рою та постійну підтримку упродовж усіх конкурсних етапів.

Жашківська ОТГ

Звенигородський район

З 2012 року серед учнів 6-11 класів проводиться Всеукраїнська дитячо-юнацька військово-патріотична гра «Сокіл» («Джура»). Метою гри є виховання юних патріотів України.

Козакі варті великої пошани, що так завзято відстоювали свою вільність, що годилися радше загинути, ніж жити без свободи. Саме тому, учнівським самоврядуванням школи було вирішено брати участь у військово-патріотичній грі «Сокіл» («Джура») і назвати рій «Завзяте козацтво». Учасники рою насправді завзяті тому, що впродовж трьох років поспіль виграють I місце у районному етапі гри та III місце у обласному етапі.

Гамірно та весело проходить I етап гри «Джура» на міському центральному стадіоні, адже перемогти хоче кожен рій. Наполегливою та напруженою є боротьба, бо кожен рій відчайдушно намагається довести, що саме він – найкращий та найспритніший. Пройшовши 10 етапів гри, з яких 8 – це I місце, ми розуміємо, що тільки у єдності, злагодженості дій можна досягти успіху. Отже, перемога за нами!

I ось знову команда-переможець на обласному етапі гри «Джура». Прозвучали позивні на першу збірку – відкриття гри – на якій звучали привітання від організаторів гри для найкращих роїв Черкаського краю та побажання всім успіхів і приємних вражень. I знову, як і на I (районному) етапі гри «Джура», звенигородські джури були націлені лише на перемогу. На всіх етапах гри, учні рою «Завзяте козацтво», показали свої силу, спритність, витримку, сміливість, дисциплінованість, злагодженість, патріотизм, інтелект, артистичність...

В кінцевому результаті призове III загальнокомандне місце у джур школи імені Тараса Шевченка зі Звенигородки.

Та життя в таборі не обмежилось тільки змагальною частиною. Цікаво було організовано дозвілля учнівської молоді. Залишилися в пам'яті показові виступи, прекрасні майстер-класи, етнодискотеки, цікаві гутірки, підготовлені і проведені організаторами гри для юних джур. На II (обласний) етап гри учні їхали охоче, з метою показати і перевірити себе, віднайти нових друзів, пізнати нове. Мети досягнуто. Час пролетів цікаво і непомітно. Запам'яталась кожна мить.

I ось думка учасника гри: для мене, Максима, за час перебування у таборі моє життя збагатилось новими враженнями та знаннями. Я навчився стримувати свої негативні емоції, самовідданіше працювати в команді, зрозумів, що мені завжди є на кого покластись. Мені дуже сподобалось, що ми вивчали нові пісні і багато співали. Адже пісні дуже звеселяли під час напруженого дня і піднімали настрій і командний дух. Запам'ятались походи до табірних містечок інших роїв. Я зі своїми товаришами дізнався багато цікавого про міста, звідки приїхали учасники гри. З багатьма ми познайомились, а з деякими навіть потоваришували. Гра «Сокіл» («Джура») – це не тільки змагання, а це й те місце, де можна знайти особисто для себе багато чого нового, а що саме – це вже справа кожної людини.

Рій «Завзяте козацтво» Звенигородського району

Кам'янський район

У Кам'янському районі Всеукраїнська дитячо-юнацька військово-патріотична гра «Сокіл» («Джура») проводиться з 2012 року. Спочатку це були команди (рої), учасники яких раніше брали участь у змаганнях «Котигорошко» та «Зірниця». Активність була невелика, але щороку зростала, завдяки вміло організованій гуртковій роботі даного напрямку в школах (2012 рік – 7 команд з 19 шкіл; 2013-4/19; 2014-10/19; 2015-16/19; 2016-18/19; 2017-17/19; 2018-8/9). У 2015 році районний етап було проведено 2 дні, на базі позаміського дитячого оздоровчого табору «Джерельце», що було досить цікаво та пізнавально для удосконалення практичних навичок у туризмі. Але, нажаль, у зв'язку з фінансовими труднощами, решта років проводиться лише 1 день.

На районному етапі гри майбутні захисники отримують змогу побачити на власні очі сучасну зброю ЗСУ, військове спорядження, приміряти його, таким чином здобути нові практичні вміння, доторкнувшись до сучасної історії Збройних Сил України.

Учням, які є членами гуртків «Джура», дуже подобаються заняття, вони розвивають свої фізичні та творчі здібності. Змінюються учасники гри, але залишається азарт, бажання, жага до перемоги. Вони набувають знань, умінь і навичок, необхідних захиснику Вітчизни. У молоді формуються високі морально-психологічні якості: доброчинність, мужність, сміливість, рішучість, відвага, стійкість, наполегливість, дисциплінованість та ініціативність на основі відновлених народних традицій.

На етапі «Впоряд» рій «Дикі бджоли», 2017р.

Урочиста лінійка відкриття, 2016р.

Яскраві елементи у виконання рою «Дикі бджоли», 2016р.

На етапі «Рятівник», рій «Січові орли», 2017р.

Катеринопільський район

Козацтво – звияжна історія і велика гордість нашого народу, душа України, її надія і оберіг.

Черкащина є колискою українського козацтва і національно – визвольної боротьби за соборність українських земель, їхню незалежність і державність. Саме тут беруть свій початок славні козацькі традиції.

З метою пропаганди серед учнівської молоді провідних ідей козацького руху та поширення знань про історію українського козацтва, на базі Вікнинського НВК «ДНЗ – ЗОШ I – III ступенів» Катеринопільського району у 2005 році було створено організацію «Козацький курінь». Створення козацького осередку стало поштовхом для започаткування районного туристичного походу «Козацькі мандри». З того часу він користується авторитетом серед учнівської молоді району і є одним із стержнів, на яких тримається наша місцева козацька педагогіка.

Кожного року у квітні-травні проходить районний туристичний похід «Козацькі мандри», в рамках I етапу «Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»)). З метою пропаганди краєзнавчої роботи, обов'язковою умовою проведення змагань є щорічна зміна місця проведення та зарахування роям до заліку додаткових балів за участь у туристичних походах рідним краєм. На даний час у районі діє дванадцять роїв із навчальних закладів району. Вони поділяються на джур козацьких (заклади середньої освіти I-II ступенів) та молодих козаків (заклади середньої освіти I-III ступенів).

Загальне керівництво походом здійснює відділ освіти, молоді та спорту Катеринопільської районної державної адміністрації. Безпосередня організація та проведення покладается на районний будинок дитячої та юнацької творчості Катеринопільської районної ради.

Важливу роль в організації та проведенні походу відіграють члени громадських організацій, а саме: ройовий отаман «Калниболоцького куреня» Черкаського крайового товариства Українського козацтва Кураш Василь Іванович та осавул «Калниболоцького куреня» Гордашевський Микола Іванович.

Головним атрибутом походу є перехідна булава, яка вручається переможцю серед закладів середньої освіти I-II ступенів та закладів середньої освіти I-III ступенів.

Учасники Походу, 2015 рік

Здача рапортів, 2015 рік

Конкурс «Жим гирі», 2016 рік

Конкурс «Ватра», 2016 рік

**Рій-переможець «Ліцейний курінь»,
2018 рік**

**Вручення нагороди. 2018 рік
Осавул М. І. Гордашевський**

Корсунь-Шевченківський район

25 квітня 2015 року в районі вперше пройшов I (районний) етап Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Джура» («Сокіл»), метою якої є виховання юних патріотів України на засадах національної гідності, високої самовідданості, здорового способу життя духовно багатой та фізично розвиненої особистості.

Учасниками були учні 8 закладів освіти: міських шкіл №1, 2, 5, гімназії, ліцею, Стеблівської ЗОШ, Моринського та Селищенського навчально-виховних комплексів.

За результатами гри першість здобула команда Стеблівської загальноосвітньої школи, II місце – учні Корсунь-Шевченківської спеціалізованої загальноосвітньої школи №5 з поглибленим вивченням іноземних мов, III місце – учасники Моринського НВК.

У 2016 році за підсумками усіх видів змагань I місце виборола команда ЗОШ №5, II – команда Моринського НВК, III – команда ЗОШ №1. В обласному етапі брав участь рій Квітчанського НВК.

У районному етапі гри «Джура» 29 квітня 2017 взяли участь 17 команд з навчальних закладів Корсунщини. За підсумками результатів призові місця вибороли три команди: I місце – ЗСШ №5, II місце – Моринський НВК, III місце – Гарбузинський НВК. В обласному етапі гри брав участь рій ЗСШ № 5.

21 квітня на базі Корсунь-Шевченківської ЗОШ №2 відбувся районний етап Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») – 2018.

У заході брали участь рої з 10 закладів освіти – ЗОШ №1, ЗОШ №2, ЗОШ №5, гімназії, ліцею, Квітчанського НВК, Селищенського НВК, Моринського НВК, Гарбузинського НВК, Зарічанського НВК, які змагались у конкурсах строю та пісні «Впоряд», силового змагання «Перетягування линви», туристсько-спортивної смуги перешкод, стрільби з пневматичної гвинтівки, інтелектуальної гри-вікторини «Відун» та «Рятівник».

За результатами всіх випробувань переможцями стали рої: I місце – рій «Нащадки козаків» Моринського НВК, II місце – рій «Цвіт нації» Гарбузинського НВК, III місце – рій «Добродар» гімназії.

Щорічними гостями та членами журі були: Волков Михайло Костянтинович, начальник Департаменту Міжнародної Асоціації «Козацтво» з питань культури та духовності; Грушевська Оксана Миколаївна, начальник відділу освіти райдержадміністрації; Яцина Андрій Володимирович, заступник військового комісара; Собченко Олег Андрійович, сержант міліції полку особливого призначення «Київщина», громадський діяч, Журавльов Іван Вікторович, голова районної громадської організації воїнів АТО.

**Вітання учасників гри «Джура»
Волковим М. К., 2018р.**

Випробування «Впоряд», 2017р.

**Випробування стрільба з
пневматичної зброї, 2016р.**

**Випробування «Перетягування линви»,
2015р.**

Нагородження переможців, 2018р.

Смілянський район

Проведення гри «Джура» в Смілянському районі започаткувалося в 2011 році. Перша гра була проведена в Березняківській загальноосвітній школі І-ІІІ ступенів, в ній брали участь 5 роїв. Переможцем став рій «Терен» Тернівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів. Наступні ігри проводились в Тернівській загальноосвітній школі І-ІІІ ступенів. Кількість роїв – учасників гри зросла до десяти – це рої «Терен» і «Терен-2» Тернівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів, «Берест» Березняківської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів, «Патріот» Великояблунівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів, «Олов'ятин» Голов'ятинської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів, «Характерники» Сунківської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів, «Сокіл» Ташлицької загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів, «Гетьманська булава» Носачівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів, «Гайдамаки» Костянтинівської спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів, «Слава» Балаклеївської загальноосвітньої школи І-ІІ ступенів.

Усі рої під час Гри демонстрували відвагу, стійкість, сміливість, наполегливість, високі морально-психологічні якості на всіх десяти етапах: «Впоряд», «Стрільба з пневматичної гвинтівки», «Рятівник», «Відун», «Бівак», «Ватра», «Добре діло», «Квест», Козацька служба перешкод, Перетягування линви. Кожен із роїв ставав переможцем одного або кількох етапів Гри і був нагороджений Грамотами відділу освіти. Переможцем І (районного) етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл («Джура») протягом усіх років був рій «Терен» Тернівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів (керівник рою – Шулежко Анатолій Васильович, виховник – Тараненко Іван Миколайович). Останні два роки друге і третє місця виборювали – рій «Берест» Березняківської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів (керівник рою – Пехітов Микола Сергійович, виховник – Купець Ольга Дмитрівна) та рій «Патріот» Великояблунівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів (керівник рою – Руденко Інна Анатоліївна, виховник – Шейко Ольга Миколаївна). В 2017 році рій «Терен» став переможцем ІІ і ІІІ (в неофіційному рейтинзі) етапів військово-патріотичної гри «Джура». В 2018 році рій «Терен» в ІІ (обласному) етапі Гри виборов почесне ІІ місце.

Під час проведення І (районного) етапу Гри джури беруть активну участь у виховних вечірках: зустрічах з поетами Смілянщини, учасниками АТО, учасниками громадської організації «Смілянський курінь» Українського козацтва. Військовослужбовці військової частини А4167 проводять заняття з ознайомлення зі стрілецькою зброєю та практичні вправи

з розбору та збору автомата Калашникова. Працівники Смілянського ВП ГУНП в Черкаській області забезпечують охорону правопорядку та охорону території таборування учасників Гри. Спонсорську допомогу для відзначення учасників Гри щорічно надає директор ТОВ «Кондитерська фабрика «Меркурій» Таран Євген Володимирович.

Таборування учасників гри

На обласному етапі гри «Джура»

Конкурс «Ватра»

Джури на дозвіллі

Тальнівський район

Щороку на стадіоні Тальнівського будівельно-економічного коледжу Тальнівським районним методичним кабінетом проводиться I етап дитячо-юнацької військово-патріотичної гри Сокіл («Джура»), у якій бере участь близько 200 учнів 7-9 класів із 23 закладів освіти району.

На гру запрошуються керівники району, громадські активісти, представники козацьких організацій.

Рої змагаються на туристичній смузї перешкод та беруть участь у конкурсах: «Візитка рою» (огляд строю і пісні), «Рятівник» (надання першої долікарської допомоги), «Відун» (вікторина з історії козацтва України та доби козаччини рідного краю), «Козацька каша», «Добре діло» (звіт про добродійні справи). За результатами комплексного заліку визначаються переможці, які нагороджуються грамотами відділу освіти та призами. Фінансування забезпечує райдержадміністрація.

Представники влади та громадськості запрошені на змагання гри, 2016р.

«Візитка рою», 2018 рік

«Туристська смуга перешкод», 2017 рік

Конкурс «Ватра», 2017 рік

Конкурс «Козацька каша», 2017 рік

Христинівський район

У 2014 році шість роїв з закладів загальної середньої освіти Христинівського району вперше взяли участь в районному етапі Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»). В грі прийняли участь рої: «Верхняцька сотня» Верхняцької ЗОШ І-ІІІ ступенів № 2, «Гонта» Христинівської спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів № 1 ім. О.Є.Корнійчука, «Гайдамаки» Христинівської ЗОШ І-ІІІ ступенів № 2, «Побратими» Кузьминогребельської ЗОШ І-ІІІ ступенів, «Литаври» Ягубецької ЗОШ І-ІІІ ступенів, «Кордон» Великосєваст'янівської ЗОШ І-ІІІ ступенів.

У 2018 році участь в грі прийняв також рій Углуватського НВК «ДНЗ-ЗОШ І-ІІІ ступенів» «Гайдамаки».

У 2015 році було знято репортаж у Христинівській спеціалізованій школі І-ІІІ ступенів ім. О.Є.Корнійчука про підготовку до гри «Сокіл» («Джура») і показано по телебаченню на каналі «Рось». Під час підготовки до гри учні закладів освіти вдосконалювали свої знання з історії козацтва, фізично загартовувалися, вчилися надавати першу допомогу потерпілим для етапу «Рятівник», розвивали мистецькі здібності до творчого звіту «Ватра», проводили майстер-клас з розпису писанок-оберегів для етапу «Добре діло» і готувалися до етапу «Впоряд». Щороку гра проходить на базах тих закладів освіти які виборювали перші місця в минулому році. Рої-переможці брали участь в обласному етапі гри.

У 2015 році рій «Верхняцька сотня» в обласному етапі посів ІІІ місце на етапі «Добре діло» та ІІ місце на етапі «Рятівник».

У 2016 році рій «Гонта» Христинівської спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів № 1 ім. О.Є.Корнійчука став учасником обласних змагань, де отримав Грамоту як самий дисциплінований рій, загальне 7 місце, а на етапі «Стрільба» виборов ІІІ місце.

У 2017 році в обласному етапі гри взяли участь учасники рою «Литаври» Ягубецької ЗОШ І-ІІІ ступенів, у яких також призові місця на різних етапах гри.

В 2018 році в обласному етапі гри участь взяв рій «Верхняцька сотня» Верхняцької ЗОШ І-ІІІ ступенів № 2 де здобули VIII місце з 20 команд

ІІІ місце (етап «Туристсько-спортивна смуга»), ІІІ місце «Таборування». Вікова категорія учнів які беруть участь в грі 15-16 років.

Учасникам роїв дуже подобається гра, вона приносить радість і задоволення від спілкування, перевірки своїх можливостей, умінь і знань.

**2015 рік. I етап гри «Джура»,
Христинівська спеціалізована
школа №1 ім. О. Є. Корнійчука.**

**2016 рік. Етап «Стрільба»,
II етап гри «Джура» (Дахнівська Січ).**

**2017 рік. II етап гри «Джура»,
«Дніпровська Січ». Етап «Рятівник»**

**2017 рік. Етап «Впоряд»,
Христинівська спеціалізована школа
I-III ступенів**

**2018 рік. Етап «Перетягування линви»,
Ягубецька ЗОШ I-III ступенів**

**2018 рік. Етап «Відун»,
Ягубецька ЗОШ I-III ступенів**

Черкаський район

У Черкаському районі гра впроваджується з 2015 року. Щорічно з метою проведення I (районного) етапу гри видаються відповідні накази, якими затверджуються штаб гри, місце та дата проведення, умови тощо. Протягом лютого-березня у закладах загальної середньої освіти проводяться шкільні етапи гри з метою визначення переможців для участі в районному етапі.

У 2014-2015 навчальному році районний етап проходив 30.04.2015р. на базі Будищенської загальноосвітньої школи I-III ступенів, в якому взяли участь рої 17 закладів загальної середньої освіти району.

У 2015-2016 навчальному році I (районний) етап Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») проведено 15.04.2016 на базі Мошнівської загальноосвітньої школи I-III ступенів, в якому взяли участь рої 24 закладів загальної середньої освіти району. У рамках районного етапу гри проведено благодійну акцію «Великодній сувенір воїнам АТО», в якій взяли участь 27 навчальних закладів району. Для воїнів зібрано гостинці, написані вітальні листівки, передані дитячі малюнки тощо. Подарунки прийняли представники роти 90-го штурмового окремого батальйону старшина Івко Євгеній Віталійович та молодший сержант Мороз Вадим Анатолійович; підполковник Збройних Сил України, командир окремого автомобільного батальйону, учасник миротворчої операції в республіці Ірак Бабич Юрій Миколайович.

У 2016-2017 навчальному році гра проходила 04-05.05.2017 на базі Геронимівської загальноосвітньої школи I-III ступенів. Участь у грі взяли рої 22 закладів загальної середньої освіти району.

У 2017-2018 навчальному році гра відбулася 05.05.2018 на базі Вергунівської загальноосвітньої школи I-III ступенів. У районному етапі забезпечено участь 24 роїв закладів загальної середньої освіти району.

За результатами конкурсних випробувань протягом 2015-2018 років I місце виборював рій «Мошногірські яструби» Будищенської загальноосвітньої школи I-III ступенів (керівники Лазаренко Марина Леонідівна, Мавренкова Юлія Павлівна). У 2017 році в II (обласному) етапі гри, який проходив 24-27.05.2017 в м.Черкаси, рій посів II місце, а в 2018 – I місце. У 2018 році рій «Мошногірські яструби» представляв Черкаську область на Всеукраїнському етапі гри.

У 2018 році із метою якісної підготовки до районного етапу гри відділом освіти видано наказ про створення районного штабу гри, у січні-лютому 2019 року заплановано проведення районного семінару-практикуму для організаторів та керівників роїв.

У районному етапі гри беруть участь керівники району, учасники ООС, представники козацтва, громадських організацій. Інформація щодо проведення районного етапу гри висвітлюється на сайті відділу освіти, закладів загальної середньої освіти, районної газети «Сільські обрії».

2014-2015 навчальний рік

Лінійка-відкриття

Туристська смуга перешкод

2015-2016 навчальний рік

Лінійка-відкриття

Нагородження переможців

2016-2017 навчальний рік

Етап «Впоряд»

Нагородження переможців

Чигиринський район

Участь у Всеукраїнській дитячо-юнацькій військово-патріотичній грі «Сокіл» (Джура) команди Чигиринського району розпочали у травні 2009 року у урвищі «Кішечка».

Основою організації гри було козацьке самоврядування – об'єднання учасників у рій для виконання гри. Прийом до складу команди «Джура» здійснювався за козацьким звичаєм на загальному зібранні та за згодою батьків.

На заняттях по підготовці до військово-патріотичної гри «Котигорошко» (так називалася гра у 2009 році) відбувалось знайомство із заповідями, правилами та обов'язками учасників гри, набуття необхідних знань з історії України, літературно-пісенною творчістю народних героїв, приготування за найкращими рецептами «Бабусина страва».

Всі заклади освіти були ознайомлені з Указами Президента України

«Про відродження історико-культурних та господарських традицій Українського козацтва» від 20.01.95 р. №14/95, «Про День Українського козацтва» від 07.08.99 №966/99; з наказами та листами МОНУ щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання.

Всі члени роїв опрацювали навчально-методичний посібник «Муштровий впоряд дитячо-юнацької військово-спортивної гри «Сокіл» («Джура») Українського козацтва. Упорядник посібника генерал –хорунжий Українського козацтва С. П. Рудюк.

18 січня 2013 року більшість членів роїв було прийнято у джури та берегині українського реєстрового козацтва.

Педагоги – виховники роїв та керівники-наставники проводили заняття та тренування із членами роїв В основі змісту завдань лежали духовний розвиток та фізичне загартування, що реалізувались у формі естафет, змагань, конкурсів.

У рамках етапів гри проводились зустрічі з учасниками Другої світової війни, воїнами-афганцями, козаками українського реєстрового козацтва, учасниками АТО.

З кожним роком роїв стає більше. Станом на 1 вересня 2018 року їх нараховується 13.

Щорічно відділом освіти видається наказ щодо проведення Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»), затверджується склад районного штабу.

Питання підготовки та проведення Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») стоїть на постійному контролі відділу освіти.

**Травень 2009 року,
Рій « Козацька воля», Урвище «Кішечка»**

**Презентація «Бабусиноного рецепту»,
2009 рік**

2016 рік, Етап «Перетягування линви»

**2016 рік, силове змагання.
Етап «Рух по-пластунськи»**

**Рій «Сіромахи» Чигиринського НВК
І-ІІІ ст. №2 найтитулованіший рій району**

**Джури району на вишкільному
таборванні «Холодний Яр», 2018 рік**

Переможці та призери гри, 2018 рік

Місто Ватутіне

Всеукраїнська дитячо-юнацька військово-патріотична гра «Сокіл» («Джура») (далі – гра «Джура») є системною формою позакласної роботи з військово-патріотичного та морально-етичного виховання учнівської молоді, важливим засобом формування патріотичної свідомості, спортивно-оздоровчої роботи у всіх навчальних закладах м. Ватутіне.

На початку кожного навчального року складається план заходів гри «Сокіл» («Джура») згідно з Положенням про гру, яке діє на той момент. Зокрема, у жовтні відбувається оголошення гри для учнів 8-11 класів. Пройдуть дружні ройові кола, вибори ройової старшини, паспортизація ройів.

До Дня Українського козацтва (14 жовтня) для ройів 8-11 класів читаються лекції вчителя предмету «Захист Вітчизни» на теми: «Козацтво як втілення національного етичного ідеалу», «Структура, озброєння, бойові традиції козацького війська», «Козаки-характерники». У роях проходять інформаційні блоки «Джура козацький: навчання і виховання новобранців».

У листопаді-грудні проводиться операція «Дорогою героїв»: змагання зі стрільби та військово-прикладних видів спорту (10-11 класи), спортивно-військовий конкурс «Важко в навчанні – легко в бою» (9-11 класи).

Протягом січня-лютого організовуються заняття за програмою «Рятівник». В березні проводиться вікторина «Відун» та шкільний етап гри «Сокіл» («Джура»).

Всі команди - учасники міського етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-спортивної патріотичної гри «Сокіл» («Джура») відзначаються грамотами виконавчого комітету Ватутінської міської ради та солодкими подарунками.

Випробування «Впоряд», 2012 рік

Етап «Відун», 2013 рік

**Конкурс строю та пісні «Впоряд»,
2015 рік**

**Стрільба з пневматичної гвинтівки,
2014 рік**

**Випробування «Перетягування линви»,
2016 рік**

Етап «Рятівник», 2017 рік

Місто Умань

Шостий рік поспіль, пріоритетним є проведення у закладах загальної середньої освіти міста Умані Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»). За даний період у міському етапі гри взяли участь близько 550 учнів, на обласному етапі наше місто представляли учні школи №3 та НВК №7-колегіуму.

Гра «Джура» складається з низки конкурсів та змагань, але основні етапи проводяться щороку у квітні під час дводенного таборування. Традиційно щороку у вересні, в рамках проведення Зльоту, присвяченому відзначенню Всесвітнього Дня туризму, проводиться міський етап дистанції «Смуга перешкод». У 2018/2019 навчальному році у міському етапі Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») взяли участь 12 козацьких роїв. Підготовка та проведення заходу здійснюється відділом освіти Уманської міської ради та Станцією юних туристів м. Умань. Дієву допомогу у суддівстві дистанцій надають студенти кафедри географії та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Під час проведення міського етапу «Рятівник» тісно співпрацюємо з ГО «Національний корпус» на чолі із Владиславом Ткаченком. Для учасників гри проводяться показові заняття з надання долікарської медичної допомоги, тактичної медицини.

У лютому 2018 року на базі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини відбувся Всеукраїнський навчально – методичний семінар з питань інноваційних форм та методів національно – патріотичного виховання дітей та молоді. У рамках семінару учасники відвідали Уманську загальноосвітню школу І-ІІІ ступенів №3 Уманської міської ради, де гостям було запропоновано перегляд виступів переможців шкільного етапу гри з етапу «Впоряд» та «Ватра» «У колі друзів».

Варто зазначити, що гра «Сокіл» («Джура») вплинула і на виховну роботу освітніх закладів. Класні колективи тепер називаються роями, класні куточки – ройовими куточками. Кожен рій має свою назву, відзначку, бойовий клич - девіз, ройове гасло-позивний, прапор та по можливості, типову форму.

Учасники гри «Сокіл» («Джура») власним прикладом надихають юних українців, та й дорослих, долучатися до здорового способу життя, духовно збагачуватись і розвиватися фізично. Сподіваємося, що нове покоління стане українською провідною елітою, вихованою на основі козацьких цінностей!

ЗОВ №5, 15.04. 2016р.

**Інтелектуальний конкурс з історії
«Відун» 13.04.2018р.**

Теоретичний та практичний тур етап «Рятівник», 13.04.2018р.

Этап «Смуга перешкод», 27.09.2017р.

Місто Канів

Організацією та проведенням Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»), в м. Каневі займається Канівський міський центр туризму (КМЦТ) при співпраці з відділом освіти, Громадськими організаціями «Союз ВДВ», «Міжнародний союз козацтва», «Сонце над Дніпром» та науковцями Шевченківського національного заповідника.

Щорічно, з часу впровадження Гри, її учасниками були вихованці КМЦТ, для яких проводилися конкурси в рамках інтелектуально-мистецького комплексу «Козацькі забави», зустрічі з представниками козацьких громадських організацій м. Канева, туристські походи та екскурсії місцями козацької слави Канівщини. Починаючи з 2015 року Гра проводиться на загальноміському рівні.

У 2015 році з 22 по 24 травня відбувся I (міський) етап Гри в районі с. Ліпляво на березі дренажного каналу у формі триденного таборування, 10 команд КМЦТ (110 вихованців). В програму ввійшли краєзнавчо-патріотичний квест «Нащадки козацької слави» з орієнтуванням на місцевості, «Військово-спортивна естафета», туристсько-спортивний комплекс «Козацькими стежками» та конкурсна програма.

У 2016 році I (міський) етап Гри відбувся 13-15 травня в районі с. Ліпляво на березі дренажного каналу. В заході взяли участь 10 команд КМЦТ (110 учасників), із них по молодшій віковій групі – 5 команд (50 учасників), по старшій віковій групі – 5 команд (60 учасників). Команда КМЦТ «Канівська вольниця» під керівництвом Шапрана Д. О. та Щербак В. В. брала участь в обласному етапі Гри (20-22.05.2016).

З 2017 року активізувалася участь загальноосвітніх закладів у міському етапі Гри. 06 травня відбувся I (міський) етап Гри серед представників роїв закладів освіти міста та вихованців КМЦТ (6 команд, 58 учасників). Учасники змагалися у конкурсах із вогневої підготовки, «Рятівник», пісні та строю «Впоряд», метання «гранати», на туристсько-спортивній смузі перешкод, в інтелектуальній грі «Відун» з орієнтуванням на місцевості, та фізкультурно-спортивному комплексі «Козацький гарт». На обласному етапі Гри м. Канів представляла команда під керівництвом Болдовського В. В. та Коваленко І. М.

З 03 по 06 травня 2018 року I-й (міський) етап Гри було проведено у формі триденного таборування на території набережної Дніпра. Учасники Гри – 5 роїв міських шкіл (40 учасників). Змагання та конкурси Гри відбулися згідно регламенту, Положення та умов I (міського) етапу Гри. Організували та провели Гру працівники КМЦТ. За підсумками перемогу здобув рій «Грім литаврів» (керівник Гурбич В. В., виховник Пятенко А. В.) Канівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ст. № 1 імені Т. Г. Шевченка, який гідно представляв м. Канів на обласному етапі Гри 2018 року.

I (міський) етап Гри «Сокіл» («Джура»), м. Канів

Відкриття Гри

Ватра «В колі друзів»

Таборування роїв

**Козацький гарт
«Перетягування линви»**

**«Козацька звитяга –
стрільба»**

**«Козацька безпека –
рятівник»**

Вечірня гутірка

**Туристсько-спортивна
смуга**

«Козацькі забави – відун»

**Туристсько-спортивна
смуга**

**«Козацька звитяга –
Впоряд»**

Закриття Гри

Місто Черкаси

Розвиток руху з проведення Всеукраїнської гри «Сокіл» («Джура») у загальноосвітніх закладів міста Черкаси почався з 2011 року. Змагання проводилися з кількох видів. Учасники гри не проходили етап «Туристська смуга». На етапі «Рятівник» джури демонстрували теоретичні знання з надання першої до медичної допомоги. У цьому році переможцем у випробуваннях став рій «Литаври» ЗОШ №30. За результатами гри команда взяла участь у регіональних випробуваннях у Чигиринському районі і стала учасниками всеукраїнських змагань.

У цей час у школах міста ще була недостатньо розвинена матеріально-технічна база для проведення системної виховної та освітньої діяльності за напрямком військово-патріотичної гри «Джура».

У 2013-2014 роках з метою військово-патріотичного виховання учнівського молоді у місті проводилася гра «Зірниця». У ній брали участь близько 20 освітніх закладів. Збірна команда ЗОШ №30 як переможець обласного туру брала участь у всеукраїнських змаганнях у м.Севастополь.

У 2015 і 2016 роках якісна підготовка джур рою «Ратиборець» спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів №28 ім.Т.Г.Шевченка дала змогу їм стати переможцями обласного етапу і учасниками всеукраїнських змагань.

З 2015 року освітні заклади міста стали активно покращувати свою матеріально-технічну базу військово-патріотичного виховання. Кожен заклад розробив та виготовив символіку, прапор та форму рою. З цього часу усі 34 заклади міста беруть активну участь у випробуваннях гри. Міський етап змагань постійно проводиться з дводенним табором на базі табору «Дахнівська Січ».

Для підвищення рівня проведення гри «Джура» щорічно проводиться навчально-практичний вишкіл керівників, виховників та ройових шкільних роїв. Вишкіл проводиться за усіма етапами гри.

До суддівства міського етапу щорічно запрошуються представники військового комісаріату, Червоного хреста, учасників військового підрозділу «Азов», громадської організації «Джура», козацьких громадських об'єднань та представники церковної спільноти.

У 2017-2018 роках у І етапі гри «Джура» перемагав рій «Литаври» ЗОШ №30.

На сьогоднішній день у гри «Джура» беруть участь усі загальноосвітні заклади міста у всіх етапах гри. Фінальний етап гри проводиться у вигляді таборування.

Маньківський район

І етап Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»), 2016 рік

**Вікриття І етапу гри.
Стадіон смт. Маньківка, 2017 рік**

Етап «Впоряд», 2017 рік

Етап «Таборування», 2018 рік

Етап «Туристсько-спортивна смуга перешкод», 2018 рік

Десять років гри «Сокіл» («Джура») – це вже історія!

*Кожен, хто хоч раз спробував себе у
Джурі, напевно вже ніколи не зможе
зупинитися. Спочатку це просто гра,
пізніше – хоббі, а далі стан душі, стиль
та сенс життя!!!*

Козацько-лицарське виховання в закладах освіти Черкащини активно почало розвиватися починаючи з 90-х років ХХ століття. Так в селах Стецівка, Козацьке Звенигородського району, Вікнині Катеринопільського району, Лебедин Шполянського району, Тальнівському, Черкаському та Смілянському районах, місті Сміла були створені козацькі курені, проводились традиційні українські свята, козацькі забави, посвяти в козаки.

Завдяки Всеукраїнській дитячо-юнацькій військово-патріотичній грі «Сокіл» («Джура») розпочалось активне впровадження програми національно-патріотичного виховання підростаючого покоління.

У травні 2009 року, на першому III (Всеукраїнському) етапі гри, який проходив поблизу с. Биківня Київської області, Черкащину представляв рій «Степові лицарі» Вікнинської загальноосвітньої школи I-III ступенів Катеринопільської районної ради. Тому саме в с. Вікнині у 2009 та 2010 роках було *організовано та проведено перші семінари-практикуми* для керівників гуртків, організаторів I етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») на тему «Шляхи формування патріотичного виховання молоді на традиціях українського козацтва».

У 2010 році згідно паспортизації в області нараховувалося 107 роїв.

В 2011 році вперше проведено районні етапи гри «Сокіл» («Джура»), а II (обласний) етап гри «Сокіл» («Джура»), у формі триденного таборування, вперше організовано та проведено **21-23 травня 2011 року** на базі Навчального центру Державної прикордонної служби України смт. Оршанець, в якому взяли участь 7 роїв, зокрема рій «Степові лицарі» (Катеринопільський район), рій «Полин» (м. Сміла), рій «Терен» (Смілянський район), рій «Чигиринська сотня» (Чигиринський район), рій «Берегиня» (м. Черкаси), рій «Мудрі сіроманці» (Жашківський район) та рій «Лісові соколята» (Канівський район). Для учасників гри було організовано 8 етапів. Переможцями стали рій «Терен» Тернівської загальноосвітньої школи I-III ступенів Смілянської районної ради, які й представили Черкаську область на III етапі гри «Джура».

У 2014 році II (обласний) етап гри «Сокіл» («Джура») було проведено на базі Тернівської загальноосвітньої школи I-III ступенів Смілянської районної ради, в якому взяли участь 7 роїв.

Цього року на обласному етапі було організовано роботу таборової старшини.

Протягом трьох днів джури змагались на етапах «Рятівник», «Впоряд», «Відун», «Туристська смуга перешкод», «Ватра». Переможцями в загальному заліку стали рій «Терен» (Смілянський район), рій «Полин» (м. Сміла) та рій «Дикі бджоли» (Кам'янський район).

15-17 травня 2015 року II (обласний) етап Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») відбувся на території Смілянського навчально-виховного комплексу «Дошкільний навчальний заклад – загальноосвітня школа I-III ступенів №15» Смілянської міської ради. У грі взяли участь 18 роїв закладів загальної середньої освіти Черкаської області. Рої змагалися на 9 етапах: «Впоряд», «Відун», «Ватра», «Стрільба», «Рятівник», «Пластун», «Туристська смуга перешкод», «Бівак» та «Добре діло».

Трійку переможців очолив рій «Ратиборець» Черкаської спеціалізованої школи I-III ступенів №28 імені Т. Г. Шевченка Черкаської міської ради, який і представляв Черкащину на III етапі гри «Джура», II місце посів рій «Терен» Тернівської загальноосвітньої школи I-III ступенів Смілянської районної ради, III – рій «Греки» Смілянської загальноосвітньої школи I-III ступенів №13 Смілянської міської ради.

У **2016 році** Черкаським обласним Центром туризму, краєзнавства і екскурсій учнівської молоді Черкаської обласної ради проведено значну роботу з організації та проведення гри «Джура» в області, зокрема організовано обласні семінари-практикуми для методистів та керівників роїв, організаторів етапу «Рятівник» та організаторів I етапів Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») з видів гри «Джура» у навчальних закладах області.

I (районні, міські) етапи гри «Джура» відбулися у квітні-травні 2016 року у 24 районах і містах області, у яких взяли участь 216 роїв (1728 дітей).

II (обласний) етап гри «Джура» відбувся **20-22 травня 2016 року** в козацькому дитячому таборі «Дахнівська Січ» (с. Свидівок). Кількість роїв-учасників – 21 (168 дітей). На цьому етапі в програму гри *вперше було внесено показові виступи* з надання долікарської допомоги, прийоми рукопашного бою, правила поведінки пішоходів на дорозі та майстер-класи: збирання і розбирання автомату АК-74, прийоми самозахисту, козацькі ігри та забави, лава на лаву, ораторське мистецтво, шабельний бій.

Переможцями обласного етапу стали: рій «Терен» (Смілянський район), саме вони взяли участь в III (Всеукраїнському) етапі гри, рій «Ратиборець» (м. Черкаси) посів II місце, III місце виборов рій «Завзяте козацтво» (Звенигородський район).

Обласний етап гри «Джура» у 2017 році відбувався у формі 5-денного таборування з **24 по 28 травня** на території дитячого табору оздоровлення і відпочинку «Дніпровець». Кількість роїв-учасників – 23 (184 дитини). Проведено 10 залікових етапів та 2 етапи поза заліком. Цього року таборова старшина, яку було сформовано з козацьких, громадських організацій та педагогів області – забезпечили таборування учасників обласного етапу гри за усіма козацькими звичаями та канонами.

Організовано показові виступи: з подолання загорання та евакуації потерпілих; демонстрація сучасної пожежно-рятувальної техніки разом з показом роботи пожежно-технічного обладнання; прийоми рукопашного бою; тактика спілкування з небезпечними водіями; затримання правопорушників в авто та евакуація водія при ДТП; демонстрація сучасного технічного оснащення прикордонників.

Учасники обласного етапу гри «Джура» мали можливість взяти участь у наступних майстер-класах: козацькі ігри та забави, лава-штовхач, бойовий гопак. Проведено виховну гутірку «Сучасні Герої України».

Переможцями обласного етапу 2017 року стали: I місце – рій «Терен» Тернівської загальноосвітньої школи I-III ступенів Смілянської районної ради, вони й представили Черкащину на III етапі гри в цьому році, II місце – «Мошногірські яструби» Будищенської ЗОШ I-III ступенів Черкаського району, III місце – «Завзяте козацтво» Звенигородської спеціалізованої школи I-III ступенів ім. Тараса Шевченка Звенигородської районної ради.

У 2018 році I (районний, міський, ОТГ) етапи гри «Джура» відбулися у квітні-травні 2018 року у 33 районах, містах, ОТГ області. Взяло участь 270 роїв (2160 учасників).

II (обласний) етап гри «Джура» відбувся **26-30 травня 2018 року** на території дитячого табору оздоровлення і відпочинку «Дніпровець». Кількість роїв-учасників – 21 (168 дитини). Проведено 10 залікових етапів та I етап поза заліком.

Організовано та проведено:

Майстер клас з тактики розвідки та самозахисту – ГО «Сокіл» та Центр національно-патріотичного виховання облдержадміністрації

Майстер-клас з поведінки під час пожежної небезпеки, дії пожежників при різних видах небезпеки – Державна Служба Надзвичайних Ситуацій

Майстер-клас з самооборони та обладнання для контролю за місцевістю (тепловізори, біноклі, вимірювання радіаційного фону, тощо) – Головний центр підготовки особового складу Державної прикордонної служби України ім. генерал-майора І. Момота.

Вперше на обласному етапі:

1. Запроваджено чотову систему управління роями в таборі, що була запропонована отаманом табору, Шевчуком Віктором Володимировичем, завідувачем Центру національно-патріотичного виховання «Смілянська Січ» Будинку дитячої та юнацької творчості Смілянської міської ради.

2. Чоти очолили чотові, з числа виховників роїв.

3. Організовано день самоврядування серед учасників роїв.

Переможцями обласного етапу стали: I місце – «Мошногірські яструби» Будищенської загальноосвітньої школи I-III ступенів Черкаської районної ради, II місце – рій «Терен» Тернівської загальноосвітньої школи I-III ступенів Смілянської районної ради, III місце – «Завзяте козацтво» Звенигородської спеціалізованої школи I-III ступенів ім. Тараса Шевченка Звенигородської районної ради.

Черкаську область на III етапі гри «Сокіл» («Джура») у 2018 році в м. Переяслав представляв рій «Мошногірські яструби» (Черкаський район).

Хочеться відмітити, що рої-переможці, які представляли Черкащину на всіх III (Всеукраїнських) етапах гри «Сокіл» («Джура») протягом 10 років завжди досягали високих результатів та поверталися з нагородами та відзнаками.

Думки учасників про гру «Джура»!

Вже два роки поспіль організатори обласного етапу гри «Сокіл» («Джура») проводять анкетування з учасниками гри, для розуміння того, як відбувся II етап гри «Джура», що сподобалось найбільше, що не сподобалось, які вишколи та гутірки були актуальними, які етапи найулюбленіші, як оцінюється робота Таборової старшини, Суддівської колегії, враження від «Нічного алярму», несення козацької служби. Організатори збирають зауваження, побажання та пропозиції від учасників, аналізуючи та враховуючи їх в організації таборування в наступному році.

Хочеться поділитися самими цікавими думками учасників обласного етапу 2017-2018 років про гру «Джура» та її значення для України:

«Гра «Джура» – це не просто гра – це вишкіл нового покоління патріотів України. Це виховання справжніх героїв. Підготовка до самотійного, дорослого, відповідального життя. Ми щиро вдячні цій грі за науку!»

«Гра «Джура» є дуже цікавою, пізнавальною, змістовною та навчальною грою. Вона дисциплінує та загартовує учасників. Допоки існує козацький дух, доти буде існувати Україна!»

«Джура» – цікава гра, потрібна молоді як альтернатива «залежності» від інтернету, шкідливих звичок. Гра «Джура» потрібна для виховання гордості за те, що ми – українці – гідні, справедливі, чесні та завзяті!»

Гра «Джура» дуже важлива для України, адже потрібно зміцнювати наш бойовий дух, загартовувати спритність та силу. Адже в Україні мають зростати справжні козаки та козачки, які будуть не лише красивими, але й сміливими та сильними».

«Джура» – це круто! «Джура» – це високо, патріотично! А це значить, що наше майбутнє, перебуваючи в руках таких дітей, обов'язково буде оптимістичним. Усім, хто з «Джурою» – віри, сили, любові, надії! Слава Україні!»